

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/103/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202384
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618202384.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú I. Š., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky J. O., nar. XX. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu Z. XXX/XX, J. Q., zastúpenej JANČI & Partners s.r.o., so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, a otca E. Š., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu A.. V. XXX/XB, J. Q., v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie:

Otec j e až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod spisovou značkou 9P/103/2018 p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej I. Š., nar. XX. X. XXXX, mesačne vo výške 60,- eur, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa.

II. Vo zvyšnej časti s a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

o d ō v o d n e n i e :

1. Matka podala elektronicky na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 28. 8. 2018 návrh na začatie konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, ktorým žiada, aby súd po vykonanom dokazovaní vydal rozsudok, ktorým zverí maloletú I. Š., nar. XX. X. XXXX, do osobnej starostlivosti matky, a otca zaviazá prispievať na výživu maloletej sumou 170,- eur mesačne a 50,- eur mesačne na tvorbu úspor. Matka súčasne podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhla, aby súd otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa vo výške 120,- eur mesačne od 1. 9. 2018. Svoj návrh odôvodnila tým, že po pôrode maloletej sa spolu s otcom nasťahovali do rodičovského bytu otca. starostlivosť o maloletú zariaďovali spoločne. Od začiatku spoluzitia mali nedostatok finančných prostriedkov, preto im pomáhali rodičia. Matka ďalej uviedla, že vo februári 2017 jej daroval jej otec finančné prostriedky vo výške 3 000,- eur na kúpu osobného motorového vozidla, ktoré poslal na účet otca dieťaťa. Otec maloletej bez jej vedomia tieto financie použil na iný účel. Kvôli tomu začali medzi nimi vznikať nezhody. Bola nútená zobrať si spotrebný úver vo výške 4 400,- eur. Tieto peniaze použila na bežné výdavky domácnosti, na výdavky na maloletú a časť vo výške 2 950,- eur požičala vo februári 2018 otcovi dieťaťa na splatenie dlhov. Napriek tomu sa nezlepšila ich finančná situácia, otec jej nevrátil ani jednu splátku, na ktorej sa dohodli. Jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Uvedené skutočnosti narušili ich partnerský vzťah a otec dieťaťa si našiel novú priateľku. Odkedy sa spolu s maloletou odsťahovala zo spoločnej domácnosti, otec sa s maloletou stretol len trikrát a na jej výživu vôbec neprispel. Výživou sú odkázané len na jej rodičov, u ktorých teraz bývajú. Maloletá začne od septembra 2018 navštevovať materskú školu v Liptovskom Mikuláši, s čím budú spojené výdavky na školné vo výške 30,- eur mesačne a stravné vo výške 1,19 eur denne. Matka poukázala na to, že jej hlavné mesačné výdavky sú 15,- eur na mobil, 110,- eur na splátku

úveru a 100,- eur na domácnosť. Otec dieťaťa je zamestnaný v Q. J. Q. a jeho príjem je okolo 700,- eur mesačne. Okrem toho robí futbalového rozhodcu, ale nevie, aký príjem mu z toho plyní. Na záver matka dodala, že maloletá má 2,5 roka, je v jej výlučnej starostlivosti, preto nemá možnosť vykonávať zárobkovú činnosť. Od septembra 2018, keď maloletá nastúpi do materskej školy si aktívne bude hľadať zamestnanie.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

3. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného podľa § 366 CMP. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (matku).

4. Predmetom konania vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, najmä oboznámením sa s návrhom matky, súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie a vývinové potreby. Súd mal osvedčené, že v danej veci je zdravý vývoj a výživa maloletej vážne ohrozená, preto si vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej.

5. Z návrhu matky mal súd osvedčené, že matka s otcom nežije v spoločnej domácnosti. Matka toho času býva s maloletou v byte jej rodičov a jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na dieťa. Od septembra 2018 maloletá začne navštevovať materskú školu. Mesačné výdavky matky na domácnosť a splácanie úveru činia sumu okolo 230,- eur. Príjmy matky tak pokryjú len základné potreby, výživou sú matka a dieťa odkázané na pomoc matkiných rodičov. Lustráciou v registri sociálnej poisťovne mal súd zistené, že otec maloletej nie je poberateľom dôchodkovej dávky, nemocenskej dávky, úrazovej dávky ani dávky v nezamestnanosti. Od 1. 12. 2015 je zamestnaný v spoločnosti Q. W. W.. W..Y..R., H.: XX XXX XXX. Jeho vymeriavací základ je v priemere 757,22 eur mesačne. O výživnom na maloletú nebolo doposiaľ rozhodnuté, preto je v záujme ochrany práv maloletej, aby nedošlo k ohrozeniu jej výživy, určiť otcovi výšku jeho vyživovacej povinnosti v rozsahu, ktorý zodpovedá nevyhnutnej miere, na zabezpečenie základných potrieb maloletej, neodkladným opatrením. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Z návrhu matky vyplýva, že od opustenia spoločnej domácnosti otec na výživu maloletého dieťaťa neprispieva, preto mu súd podľa § 366 CMP uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej v nevyhnutnej miere, a to sumou 60,- eur mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletého dieťaťa. Výživné je otec povinný platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere

základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany obidvoch rodičov. Vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol (výživné nad rámec nevyhnutnej miery).

6. O návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej určí súd výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a súčasne schopnostiam a možnostiam povinného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 3 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).